

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

กรมการขนส่งทางบก

ส่วนทะเบียนรถยนต์
สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕
กรมการขนส่งทางบก

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

กรมการขนส่งทางบก

จัดทำโดย
ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียด/ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ส่วนทะเบียนรถยนต์ (สขพ.๕) อาคาร ๒ ชั้น ๓ เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๘๗๑๘

สารบัญ

ลำดับที่	หัวข้อเรื่อง	หน้า
๑.	วัตถุประสงค์	๑
๒.	ขอบเขต	๑
๓.	คำจำกัดความ	๑
๔.	หน้าที่ความรับผิดชอบ	๑
๕.	หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการยื่นขอ	๒
๖.	เอกสารหลักฐาน	๒
๗.	ภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน Work flow	๓
๘.	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/และโปรแกรมระบบงาน (MDM)	๔
๙.	แบบฟอร์มที่ใช้	๕
๑๐.	อัตราค่าธรรมเนียม	๕
๑๑.	Infographic	๖
๑๒.	กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๗
๑๓.	สารบัญของเอกสารอ้างอิง	๗

คู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เรื่อง การขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล (พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒) พร้อมทั้งได้รวบรวมกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้อ้างอิงประกอบการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑.๒ เพื่อสร้างมาตรฐานและยกระดับการให้บริการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และนำไปสู่การบริหารงานเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

๒. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕ และสำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานขนส่งจังหวัดยะลา สาขาอำเภอเบตง ใช้ในการดำเนินการด้านทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กระบวนการขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

๓. คำจำกัดความ

นายทะเบียน หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

รถ หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ระบบฐานข้อมูลของกรมการขนส่งทางบก หมายความว่า ระบบทะเบียนและภาษีรถ ระบบตรวจสอบสภาพรถ และให้หมายความรวมถึงระบบอื่นที่เชื่อมโยงข้อมูลมาที่ระบบทะเบียนและภาษีรถและระบบตรวจสอบสภาพรถที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

๔. ความรับผิดชอบ

- **นายทะเบียน :** รับคำขอ/ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำขอและเอกสารประกอบ/ตรวจสอบข้อเท็จจริงความจำเป็นและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด/รวบรวมข้อมูลเหตุผลความจำเป็นและหลักฐาน/สรุปเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น/พิจารณาให้ความเห็นชอบ/ผู้บังคับบัญชาลงนามให้ความเห็นชอบ
- **ระยะเวลาในการดำเนินการรวม :** ๕ วันทำการ

สรุปคู่มือการปฏิบัติงาน

การขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

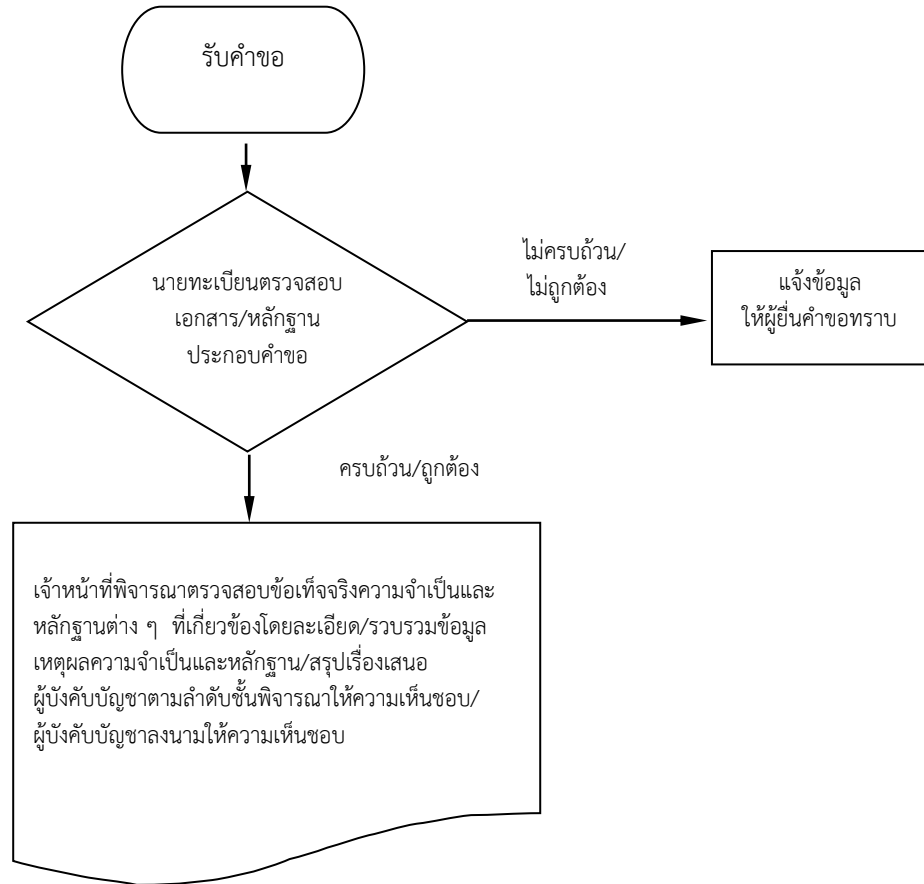
๑. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการยื่นขอ

- ๑) ผู้ยื่นคำขอจะต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องใช้รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล, ความสม่ำเสมอในการใช้รถ และลักษณะของสินค้าหรือผู้โดยสาร
- ๒) รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ที่จะยื่นขอความเห็นชอบต้องมีลักษณะซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าไม่อาจดัดแปลงเป็นรถยนต์รับจ้างสามล้อได้โดยง่าย และต้องมีสีที่แตกต่างจากไปจากรถยนต์รับจ้างสามล้อซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน
- ๓) รถยนต์สามล้อนั่งส่วนบุคคล หรือรถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคล ต้องมีขนาดกว้างไม่เกิน ๒ เมตร ยาวไม่เกิน ๔ เมตร สูงไม่เกิน ๒ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่ต่ำกว่า ๑๒๕ ลูกบาศก์เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๖๖๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร
- ๔) ให้ยื่นขออนุญาตต่อนายทะเบียนก่อนดำเนินการจดทะเบียนหรือรับโอนแล้วแต่กรณี ณ จังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนา

๒. เอกสาร หลักฐาน

- ๑) บัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริง หรือ ภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล พร้อมภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีอำนาจลงนาม
- ๒) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ (กรณีการโอนรถ)
- ๓) หนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต้องใช้รถยนต์สามล้อนั่งส่วนบุคคลหรือรถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคล
- ๔) แผนที่แสดงเส้นทางการใช้รถ
- ๕) รูปถ่ายรถยนต์สามล้อนั่งส่วนบุคคล ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย และด้านขวา ที่พนักคำว่า “รถยนต์นั่งสามล้อส่วนบุคคล” หรือ รูปถ่ายรถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคล ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย และด้านขวา ที่พนักคำว่า “รถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคล”
- ๖) ภาพถ่ายสถานที่ประกอบการ อย่างน้อย ๒ ภาพ
- ๗) หนังสือมอบอำนาจ (กรณีไม่มาดำเนินการด้วยตนเอง) พร้อมภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ

๓. Work Flow กระบวนการ

๔. ขั้นตอนการปฏิบัติงานในกระบวนการงาน “การขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล” (พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

*หมายเหตุ กด Ctrl เพื่อเปิดไฟล์ลิงค์ข้อมูล * ระยะเวลาทั้งหมดของกระบวนการงาน ๕ วันทำการ
เริ่มนับระยะเวลาดำเนินการให้บริการเมื่อเอกสารครบถ้วนถูกต้อง

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการงาน	ระยะเวลา (นาที)	รายละเอียดการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑		๕ (วัน)	<p>๑. ประชาชนยื่นแบบคำขออื่นๆ (แบบ ขส.บ.๑๐ อ.-๑-ท.) พร้อมเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้</p> <p>๑.๑ หนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต้องใช้รถยนต์สามล้อนั่งส่วนบุคคลหรือรถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคล ความสม่ำเสมอในการใช้รถ และไม่มีรถลักษณะอื่นที่เหมาะสมในการขนส่งสินค้า/คนโดยสาร หรือมีแต่ไม่เพียงพอแก่ความจำเป็น</p> <p>๑.๒ แผนที่เส้นทางการใช้รถ</p> <p>๑.๓ ภาพถ่ายรถยนต์สามล้อนั่งส่วนบุคคล ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย และด้านขวา ที่พนักคำว่า “รถยนต์นั่งสามล้อส่วนบุคคล” หรือ รูปถ่ายรถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคล ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย และด้านขวา ที่พนักคำว่า "รถยนต์สามล้อบรรทุกส่วนบุคคล"</p> <p>๑.๔ ภาพถ่ายสถานที่ประกอบการ อย่างน้อย ๒ ภาพ</p> <p>๑.๕ บัตรประจำตัวประชาชน หรือภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล (กรณีเป็นนิติบุคคล) (ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙) (เอกสารอ้างอิง /เปิดเอกสาร)</p> <p>๑.๖ หลักฐานเกี่ยวกับรถ</p> <p>๑.๗ หนังสือมอบอำนาจ (กรณีเจ้าของรถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน)</p>	เจ้าพนักงานขนส่ง ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน
๒			<p>๒. นายทะเบียนตรวจสอบแบบคำขออื่น ๆ (แบบ ขส.บ. ๑๐ อ.-๑-ท.) และเอกสารหลักฐานประกอบคำขอตามข้อ ๑.๑ – ๑.๗</p> <p>ทั้งนี้ นายทะเบียนต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนผันการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๙ (เอกสารอ้างอิง /เปิดเอกสาร).</p>	เจ้าพนักงานขนส่ง ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการงาน	ระยะเวลา (นาที)	รายละเอียดการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓	<p>เจ้าหน้าที่พิจารณาตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ความจำเป็นและหลักฐาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด/รวบรวม ข้อมูลเหตุผลความจำเป็นและ หลักฐาน/สรุปเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชา ตามลำดับเพื่อพิจารณาอนุมัติ/ ผู้บังคับบัญชาลงนามให้ความเห็นชอบ</p>		<p>๓. นายทะเบียนดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๓.๑ ตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริง เหตุผล ความ จำเป็นในการใช้รถดังกล่าว ซึ่งอาจให้เจ้าของรถจัดทำ เป็นหนังสือรับรองการใช้รถนั้น เพื่อเป็นเงื่อนไข ประกอบการพิจารณาดำเนินการ</p> <p>๓.๒ รวบรวมข้อมูลตามข้อ ๓.๑ และสรุปเรื่อง เพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติการจด ทะเบียน</p> <p>๓.๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว ให้ความเห็นอนุมัติ/ไม่อนุมัติการจดทะเบียนรถต่อไป</p>	หัวหน้าส่วนทะเบียน รถยนต์/ขนส่งจังหวัด

๕. แบบฟอร์มที่ใช้

แบบคำขออื่นๆ (แบบ ขส.บ.๑๐ อ.-๑-ท.) ([เปิดเอกสาร](#))

๖. อัตราค่าธรรมเนียม

ไม่มี

๗. Infographic

สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การขอความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

1

นายทะเบียนรับคำขอและ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบคำขอ

- ⇒ บัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริง หรือ หนังสือรับรองมีตัวตนบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกิน 1 ปี พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีอำนาจลงนาม
- ⇒ ใบคู่มือจดทะเบียนรถ (กรณีการโอนรถ)
- ⇒ หนังสือชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต้องใช้รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
- ⇒ แผนที่แสดงเส้นทางการใช้รถ
- ⇒ รูปถ่ายรถยนต์สามล้อทั้งส่วนบุคคล ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย และด้านขวา ที่พินคำ่ว่า "รถยนต์นั่งสามล้อส่วนบุคคล" หรือรูปถ่ายรถยนต์สามล้อรถส่วนบุคคล ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย และด้านขวา ที่พินคำ่ว่า "รถยนต์สามล้อรถส่วนบุคคล"
- ⇒ รูปถ่ายสถานที่ประกอบการ
- ⇒ หนังสือมอบอำนาจ (กรณีไม่มาดำเนินการด้วยตนเอง) พร้อมภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ

ไปครบถ้วน/
ไม่ถูกต้อง

แจ้งข้อมูลให้
ผู้ยื่นคำขอ
ทราบ

ครบถ้วน/ถูกต้อง

2

เจ้าหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริง

- ⇒ เจ้าหน้าที่พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง ความจำเป็น และหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด
- ⇒ รวบรวมข้อมูล เหตุผลความจำเป็น และหลักฐาน
- ⇒ สรุปเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับเพื่อพิจารณาอนุมัติ

3

พิจารณาให้ความเห็นชอบ ผู้บังคับบัญชาลงนามให้ความเห็นชอบ

๘. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ๑) พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๒) กฎกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๓) ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนผันการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๙
- ๔) คำสั่งกรมการขนส่งทางบก ที่ ๘๙๓/๑/๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจในการให้ความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตจังหวัดอื่น สั่ง ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๕) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๖) หนังสือที่ คค ๐๔๐๘/ว.๖๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนผันการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๙
- ๗) หนังสือด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๙๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติ ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๙. สารบัญชของเอกสารอ้างอิง

ลำดับที่	รายการ	QR Code /เปิดไฟล์
๑	พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	
๒	กฎกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	
๓	กฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่างๆ พ.ศ. ๒๕๕๘	
๔	หนังสือ ที่ คค ๐๓๑๘/ว.๘๓ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในแนวปฏิบัติการรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	

ลำดับที่	รายการ	QR Code /เปิดไฟล์
๕	ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนผันการงดรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๙	
๖	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้าที่ใช้ขับเคลื่อนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๓	
๗	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒	
๘	คำสั่งกรมการขนส่งทางบก ที่ ๘๙๓/๑/๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจในการให้ความเห็นชอบการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตจังหวัดอื่นสั่ง ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑	
๙	หนังสือที่ คค ๐๔๐๘/ว.๖๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนผันการงดรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๙	
๑๐	หนังสือด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๙๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักข้อความเข้าใจวิธีปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒	
๑๑	หนังสือด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๒๔๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ คค ๐๔๑๕.๓/ว.๒๔๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ชักข้อแนะนำทางปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดอาคารแสดมบี้ในใบมอบอำนาจ	
๑๒	หนังสือ ที่ คค ๐๔๐๗.๔/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่อง การใช้หลักฐานบัตรประจำตัวในการดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถ	